

Era un loc mic, mizer: prosoape murdare aburinde stivuite pe măsuța de cafea instabilă, o perdea albastră sfâșiată, gata să se desprindă de șină, o lampă în forma unui peștișor de aur și pe lângă astea, straniu, tulburător, jumătatea superioară a unui pendul de perete. Patul de lemn era înalt și picioarele goale ale lui Avtar atârnavă cu câțiva centimetri deasupra slinoasei dușumele carioate. O auzea pe bătrână fredonând ceva și distingea zdrăngănitul obiectelor metalice spălate la chiuvetă.

— Nu mai durează mult, copile! strigă ea.

Avtar încercă să zâmbească, nu reuși. Formă cu buzele cuvântul inaudibil *waheguru*.

Femeia intră agale, fredonând, purtând o tavă cu fundul aurit și cu mânere mari, franțuzești. Pe ea erau aranjate diferite obiecte ascuțite. Cu multă atenție, puse tava pe măsuța de cafea, lângă ștergarele aburinde.

— Poftim. Toate-s curățele-curățele, bune-bune.

Zâmbi larg, strângând din umeri, ca și cum Avtar ar fi fost un băiețuș și urmau să pornească împreună într-o aventură minunată. Un picnic, poate. Zâmbetul făcu să-i dispară ochii negri și mici, dar restul feței i se deschise într-un vârtej de riduri. Rochia înflorată, decolorată de la atâta spălat, era tăiată grosolan la genunchi și la umeri, iar părul era lins pe scalp și împletit într-o coadă ca de șobolan. Numele ei era Sora Gomes.

Îi explică băiatului că avea să-i administreze acum o injecție care să-l adoarmă, pentru că odată adormit, putea

să-i facă o tăietură cu adevărat lungă sub coaste. Apoi va lega migălos câteva tuburi, înainte de a îndepărta bucata cu pricina. Pe urmă va coase pielea la loc, va face o curățenie finală și cu asta, basta. Nu va dura nici măcar o oră. Ușor, da? Absolut nimic îngrijorător.

Primești cea mai bună îngrijire de la Sora Gomes!

*

Într-un anumit moment al intervenției, pleoapele lui fluturară, formând din gene un fel de vâl. Simți durere. O durere lungă, tăioasă, imposibil de localizat. Parcă urca în sus de la picioare. O auzea iar pe bătrână. Cânta. Auzi clănțanit de foarfece. Încercă să-și ridice capul. Prea greu. Își mișcă buzele, dar nu reuși să scoată nici un sunet. Apoi ochii i se închiseră și simți că se cufundă din nou.

Când se trezi cu adevărat, clipind în lumina necruțătoare a soarelui, durerea venea, absolut sigur, de la stomac. Gâtul îi era blocat. Se clătină și-și duse mâna unde îl durea. Zona era plină de pansamente albe, încrucișate. Privi în jur, dar odaia era goală.

— Doamnă!

Ea intră grăbită, târșâindu-și papucii în formă de iepure pe podea.

— Înapoi pe spate, înapoi pe spate! (Își puse mâinile pe umerii lui și-l împinse jos.) Lasă-l să jelească. Corpul tău plânge după partea care lipsește. Lasă-l să jelească.

Așa că zăcu acolo, apăsând pansamentele cu o mână. A stat așa toată după-amiaza, privind tavanul mucegăit. Respirând greoi. Înghițind durerea și începând să asude.

Lacrimile îi alunecau din colțurile ochilor și i se acumulau în urechi.

Seara, Sora Gomes își puse mâna zbârcită pe fruntea lui și-l întrebă dacă dragul de el voia să mai stea o noapte.

— La ce preț? Îngăimă el cu enormă dificultate.

— Același, dragule. Întotdeauna același.

— Mulțumesc, doamnă, dar dacă nu te superi, am să-mi iau rămas-bun.

Se forță să se ridice în picioare, cu capul atârând. Îi venea să vomite. Transpirația îi picura de pe nas și era absorbită de lemn. Femeia ieși, fredonând în continuare, și se întoarse cu un plic galben, înzorzonat. El îi mulțumi și puse plicul în loc sigur, în buzunarul cămășii. Ea îi spuse că scăzuse din sumă comisionul domnului Bhatia. Cel de la recepția spitalului. Avtar îi mulțumi încă o dată, se împinse de pe pat și, ținându-se de piciorul stâng amorțit, ieși șchio-pătând.

La *gurdwara*, toate paturile erau ocupate. Va trebui să-și găsească un hotel, îl povățui *granthi*, dar mai întâi se odihni puțin, să-și recapete forțele. Când vru să plece mai departe, nu reuși să se ridice. Preotul reveni cu doi bărbați mai tineri, care-l ajutară pe Avtar să se pună pe picioare și-i indicară o casă de oaspeți în apropiere, unde putea încerca să închirieze un pat. Dar nici acolo nu erau disponibile paturi, ci doar saltele, așa că o alese pe cea mai ieftină – fără cearșaf, fără arcuri, cu pete galbene. Petrecu două zile și două nopți pe acel obiect dezgustător și jilav, până când durerea începu să dispară. Până când trupul lui încetă să mai jelească. Apoi se spălă pe față în *sarovar*-ul de

la *gurdwara*, își vâri cămașa în pantaloni și făcu niște calcule. Creditul garantat cu prăvălia, plus economiile familiei, plus banii de la operație – și tot nu era de-ajuns. Făcu adunarea încă o dată și apoi a treia oară. Privi în direcția templului. De ce le făcea El viața atât de grea? Ieși pe poarta de la *gurdwara* și alese drumul peste pasarelă. Pocket Bhai avusese dreptate.

Recepționarul cu dinți stricați de la spital îi vorbise prima dată despre Pocket Bhai. Spusese că dacă Avtar avea nevoie de bani serioși, repede, nu existau decât două posibilități. Ori să renunțe la o parte a ființei sale – să zicem, un rinichi –, ori să meargă la Pocket Bhai. Într-un fel, nu conta, adăugase recepționarul, chicotind, pentru că dacă lucrurile mergeau prost cu Pocket Bhai, ambele opțiuni duceau la pierderea unui organ. Avtar îi ignorase sfatul și se dusesse la bancă, să întrebe dacă poate primi un credit mai mare, garantând cu afacerea familiei, apoi, fiind refuzat, revenise în ziua următoare, să vadă dacă nu se răzgândiseră. Încă o săptămână căutase în van un serviciu, înainte să cedeze.

Spuneau unii că Pocket Bhai își dobândise numele în Anglia în anii șaptezeci – se pare că în acea țară dacă făceai o grămadă de bani, se zicea despre tine că ai buzunare adânci. Alții susțineau că era din cauză că-și ținea mereu o mână în buzunarul de la *kurta*, chiar și când mânca. Și când futea, glumeau unii. Avea corpul fibros, tare, al unui spartan strict disciplinat, fața îi era netedă ca o minge, cu bărbia inexistentă, urechile fără lobi și o calviție totală. Un bol mic cu bobițe crude de linte portocalie stătea pe masă în fața lui. Nu se vedea clar ce anume se vindea în acel

magazin. Erau câteva piese de mobilier ici și colo. Avtar presupunea că totul nu era decât un paravan pentru cămă-tărie. Deja îi explicase la telefon situația sa unuia dintre oamenii lui Pocket Bhai – despre viza de student și posibilitatea de a munci în Anglia –, dar trebui să mai înșire totul încă o dată. Își va plăti datoria de îndată ce era posibil.

— Numele?

Avtar i-l spuse.

— Adresa?

Se gândi să mintă, dar avea sentimentul că va fi prins imediat.

— Revino mâine.

Ceea ce și făcu, iar bobitele de linte erau tot acolo. Pocket Bhai aruncă lângă ele un teanc legat de bancnote și Avtar făcu, involuntar, un pas înapoi. Era uimit de câți bani i se ofereau. Lângă bani, Pocket Bhai așeză o coală de hârtie palidă ca lămâia, cu o planificare detaliată a restituirii datoriei.

— Nepoții mei trăiesc în UK. Ei vor colecta, în persoană, banii în fiecare lună. Iată numerele lor. De cum debarci, îi anunți unde locuiești. Ai înțeles? Îți dăm o lună ca să-ți găsești de lucru și din următoarea începi să plătești. Ai înțeles?

El contempla sumele pe care trebuia să le înapoieze. În final îl va costa de cinci ori mai mult decât împrumutase.

— Unchiule, nu-mi permit. Poate reduci puțin dobânda?

— Totuși, îți permiți să plătești taxele școlare ale fratelui?

Omul îl verificase. Se întreba ce mai aflase despre el. Avtar nu putea s-o facă. Era imposibil să restituie atâția

bani, pe lângă împrumutul luat cu prăvălia, și cine știe ce le-ar fi făcut oamenii ăștia alor săi dacă nu respecta plățile. Se scuză, zicând că se va descurca și fără împrumut. Pocket Bhai râse.

— O să te întorci. Toți se reîntorc.

Acum, la nici o lună de la vizita aceea, Avtar se întoarce, într-adevăr. Îl salută pe Pocket Bhai și luă loc pe lavița de la perete. Ședea cu greutatea corpului pe șoldul drept, ceea ce-i atenua ușor durerea.

— Rinichiul?

Avtar confirmă din cap. Pocket Bhai oftă.

— Băieți naivi ce sunteți. Băieți naivi și disperați.

*

Când intră pe ușă, mama și tatăl lui stăteau în picioare în fața fotografiei lui Guru Nanak atârnată pe perete. Se îngrijoraseră, spuseră ei. Lipsise prea mult. Dar era de lucru, cum îi promisese Nirmalji?

El dădu din cap.

— Mult de lucru. De-aia am stat atâta.

Scoase plicul galben și banii de la Pocket Bhai și i-i dădu pe toți tatălui său.

— Am câștigat destul.

Se așeză pe canapea. Părinții îl măsurară cu privirea. El își coborî ochii în podea.

— Am să vorbesc cu avocatul, să-mi cumpere viza.

Lunile de vară trecură, fierbinți și fumegoase, prin aer circulând unde picante cu miros de rahat și de diesel. Până și musonul, când sosi în sfârșit, nu reuși să amelioreze prea mult situația și în septembrie Randeep continua să poarte cele mai subțiri cămăși de bumbac. Dădu drumul ventilatorului de pe perete și se întoarse la hainele pe care le pusese pe pat. Se auzi un ciocănit în ușa din spatele său.

— Ți-am cumpărat ceva, zise mama lui, făcând un pas în lături ca să se vadă obiectul.

Un geamantan: piele maro, lucioasă, scumpă. O fundă roșie pe mijloc. Ea își puse palma pe spatele lui jilav. Ventilatorul făcea să-i fâlfâie *chunni*-ul în jurul capului.

— Ce înalt ai crescut, zise ea, apoi adăugă: hai să împachetăm împreună.

*

A doua zi dimineața, la Delhi International Airport, Avtar o zări pe Lakhpreet la terminalul plecări, împreună cu familia ei. Deși își vorbeau în fiecare duminică și cu o seară în urmă petrecuseră la telefon două ore întregi, acum o vedea pentru întâia oară de când ea îl dusesese la avocat. Părea neliniștită, ochii îi săgetau dintr-un loc într-altul, încercând să nu dea impresia că îl caută din priviri. Se înțeleseseră să nu-și întâlnească privirile astăzi și în nici un caz să nu-și vorbească; prea riscant, considerase ea.

— Dar eu vorbesc tot timpul cu fete nemăritate, replică el în glumă, deși nici unul nu avea chef de râs.

Fratele ei, Randeep, era îmbrăcat mult mai elegant decât el. Cămașă, cravată, pantaloni. Chiar și geamantanul lui avea o afurisită de fundă. Avtar își rearanjă stiloul, ca să ascundă faptul că buzunarului de la cămașă îi lipsea nasturele, după care îi arătă mamei că mătușica era și ea acolo.

Cele două familii se întâlneau, mamele îmbrățișându-se, compătimindu-se, încurajându-se una pe cealaltă – și, prin asta, și pe ele însele – că totul va merge bine, cu mila lui Dumnezeu, pentru cei doi băieți. Din nou – pentru că pe parcursul verii avuseseră câteva convorbiri telefonice –, mama lui Avtar îi mulțumi excesiv doamnei Sanghera. Era tare, tare frumos din partea lor că-l lăsau pe Avtar să stea cu Randeep și *massiji* a lui la Londra.

— Te rog, *pehnji*, mă faci să mă fâstăcesc. Iar casa de la Londra a surorii mele e foarte spațioasă. Zero deranj pentru ea.

Evitând-o pe Lakhpreet, Avtar se duse la Randeep și-i întinse mâna.

— Te mai vedeam câteodată. Prin cartier. Pierdeai vremea, păraai rătăcit, adăugă Avtar râzând prietenos, spera el.

Randeep zâmbi nefericit. Totul la silueta lui deșirată, numai piele și os – umerii lăsați, picioarele încrucișate timid – sugera o concepție inocentă despre lume.

— Ai mai zburat cu avionul? întrebă Avtar.

Doamna Sanghera interveni:

— Pe vremuri, zburam tot timpul. Pentru că tatăl lui Randeep era mereu numit în anumite posturi. Ne-am dus

o dată chiar și la Colombo. Dar atunci Randeep era foarte mic. Probabil că nu-ți mai amintești, nu-i așa, *beita*?

— Pentru mine e prima oară, zise Avtar. Așa că poți să mă ajuți, *na*?

La asta, băiatul zâmbi mai deschis, dezvelindu-și dinții albi și drepți.

Își predară bagajele, arătând vizele și pașapoartele bărbatului cu mutră acră de la ghișeu. La controlul de securitate, gardianul îi preveni că de acel punct nu aveau voie să treacă decât pasagerii.

— Spune-i lui tata să nu-și facă griji, zise Avtar, îmbrățișându-și mama înlăcrimată. Totul va fi bine. Promit.

Se uită într-o parte și-l văzu pe Randeep mângâind părul surorii sale. Ea plângea cu fața îngropată în umărul lui.

— Și eu te iubesc, spunea el, dar fata nu-i dădea drumul.

— Nu fi prostuță, Baby, zise doamna Sanghera, trăgându-și fiica spre ea. Nu-ți stă în fire.

*

În avion, ori de câte ori închidea ochii, Avtar vedea fața lui Lakhpreet pe care se rostogoleau lacrimi. Cât de neajutorat se simțise, stând acolo. Oftă. Era spre binele lui, își aminti. Gândește-te cât ai să câștigi. Să economisești. Va economisi atât de mult într-un an. De fapt, decise el, își va face un teanc de bani economisiți, la care va adăuga atâta și atâta în fiecare lună. Nici nu-și va da seama când va surveni cotitura cea mare în viețile lor. Își permise un zâmbet, imaginându-și chipul doamnei Sanghera când se va însura cu fiica ei. Și pe al lui Randeep. Deși Avtar se

îndoia că fratele lui Lakhpreet se va supăra. Părea destul de rezervat, nu ca sora lui, și nu-ți venea să crezi că el era mai mare, chiar dacă numai cu un an.

— Deci, așa. Ești un om căsătorit, zise Avtar.

Fața băiatului fu străbătută de o undă de confuzie, o grimasă abia schițată, care se terminară cu o ușoară întredeschidere a buzelor.

— Da. Presupun că sunt.

— Nu pari tocmai sigur, zâmbi Avtar.

— Ba nu, ba nu. Sunt. Un om căsătorit, repetă Randeep, ca pentru sine.

Simțea o stranie discrepanță: însurătoarea făcea din el un adult și totuși modul cum se petrecuse totul, cum îi fusese manipulată viața era ca o regresie spre copilărie. Nu se putea dezmetici. Se simțea prea tânăr ca să fie însurat, totuși. Prea tânăr ca să fie orice.

— E o fată mărinimoasă.

— Mda. O adevărată *gutkawalli*, zise Avtar, repetând descrierea lui Lakhpreet.

— Hmm? De unde știi?

— Mama ta a spus. Mamei mele.

Avtar se întoarse spre hublou, zicându-și că va trebui să fie mai atent cum vorbește.

La Heathrow, se apropie de ei o femeie scundă, care părea istovită. Avea *salwaar kameez* de culoare roșie, uni, și *chunni*-ul alb de văduvă îi acoperea capul în întregime cărunt.

Randeep o luă pe doamnă în brațe.

— *Massiji. Sat sri akal.*